

Latviešu etnogrāfijā lietotās zīmes

Etnogrāfija ir zinātne, kas pēta kādas tautas izcelšanos, dzīvesvietu, visas cilvēka radītās lietas – apģērbus, sadzīves priekšmetus, rotaslietas u. tml., kā arī tautasdziesmas, pasakas, teikas u. c. Arī senie Latvijas teritorijas iedzīvotāji priekšmetu un apģērbu rotāšanā izmantoja dažādas zīmes jeb rakstus. Raksti veido ornamentu, tam raksturīga simetrija un līdzsvars. Šī temata mērķis ir iepazīt kultūras mantojumu un, pētot latviešu etnogrāfiskos priekšmetus, atrast tajos lietotās saules, mēness un zvaigznes zīmes un iekļaut tās radošā darbā. Padomā, kādos priekšmetos jau iepriekš esi pamanījis latviešu etnogrāfiskos rakstus?

Temata beigās es... // Ko tu tematā apgūšu? // Sasniedzamie rezultāti	Lai to sasniegtu, stundās es... // Kādā veidā iemācīšos?
Iepazīšu un nosaukšu latviešu etnogrāfijā lietotās saules, mēness un zvaigznes zīmes.	Vērošu dažādus mākslas priekšmetus un saskatīšu tajos saules, mēness un zvaigznes zīmes.
Apzināšu, kādos priekšmetos atrodamas latviešu etnogrāfiskās zīmes.	Tautasdziesmās, mīklās un ticējumos meklēšu latviešu etnogrāfisko zīmju aprakstus.
Zināšu atpazīstamāko latviešu etnogrāfisko zīmju simbolisko nozīmi.	Ar skolotāja palīdzību noskaidrošu latviešu etnogrāfisko zīmju simbolisko nozīmi un gleznošu latviešu etnogrāfiskos rakstus.
Apzināšu, kādos materiālos atrodami latviešu etnogrāfisko zīmju apraksti.	Pētīšu, kā latviešu etnogrāfiskās zīmes zīmētas pirms izadīšanas cimdos.

Temata beigās es... // Ko tu tematā apgūšu? // Sasniedzamie rezultāti	Lai to sasniegtu, stundās es... // Kādā veidā iemācīšos?
Iepazīšu plašāk šajā tematā lietotos jēdzienus: etnogrāfija, mitoloģija, zīme.	Meklēšu dažādus variantus, kā saskaņot krāsas – latviešu etnogrāfiskās zīmes krāsu ar fona krāsu.
Sapratīšu, kā saules, mēness un zvaigznes zīmes iekļaut radošā darbā.	Veidošu sadzīves priekšmetu, kuru rotā latviešu etnogrāfiskās zīmes.
Stāstīšu par savu darbu un zināšu, kas ir cieņpilna attieksme pret kultūras mantojumu.	Izdomāšu stāstu par pašizvēlēto latviešu etnogrāfisko zīmi un kādu no kultūras mantojuma darbiem, kurā šī zīme varētu būt izmantota.
Būtiskākie jēdzieni	
Etnogrāfija, mitoloģija, zīme	

Mācoties par latviešu etnogrāfiskajām zīmēm, es mācos vērot pasauli, pievērst uzmanību detaļām un skaidrot redzēto. Es ievērošu, kuras ir visvairāk izmantotās zīmes tieši latviešu etnogrāfijā un izpratīšu, kāda ir to saistība ar latvisko dzīvesziņu. Pētot zīmes, es ieraudzīšu, cik atšķirīgos veidos tās iespējams attēlot un cik dažādos materiālos tās ir atklātas. Ievērošu, kā iespējams stilizēt vienu un to pašu zīmi un varēšu turpmāk šīs zināšanas izmantot, lai papildinātu savus radošos darbus.